

If at first the idea is not
absurd, then there is no hope !

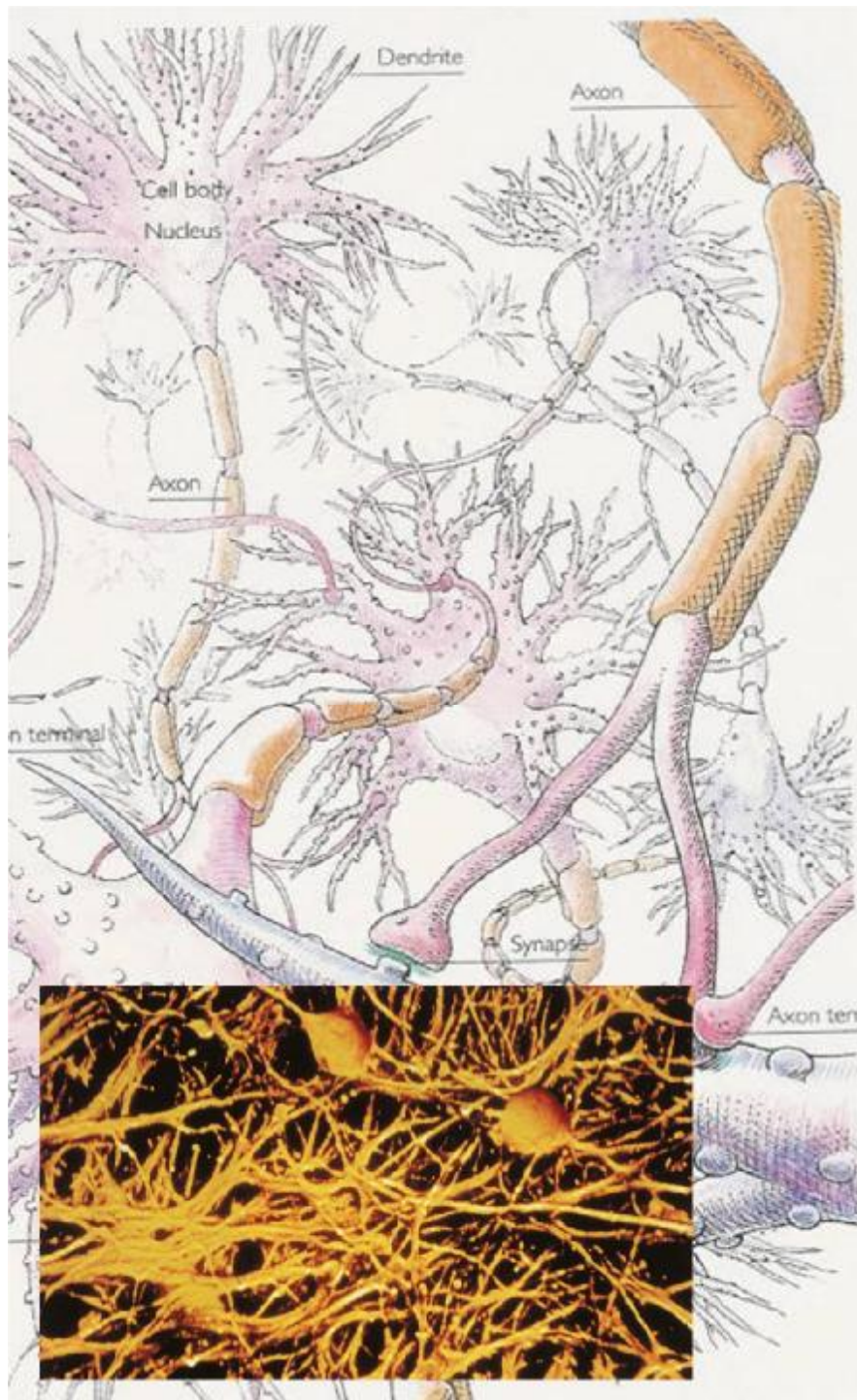
Waarom en wat?

- Aanleiding creatieve denktechnieken vanuit de scholen
- Ervaringen tot nu toe
- Wat gaan we doen in 2 * 5 kwartier?
  - + Inleiding, kort
  - + Opwarm oefeningen
  - + Technieken oefenen die docenten in hun klas kunnen gebruiken

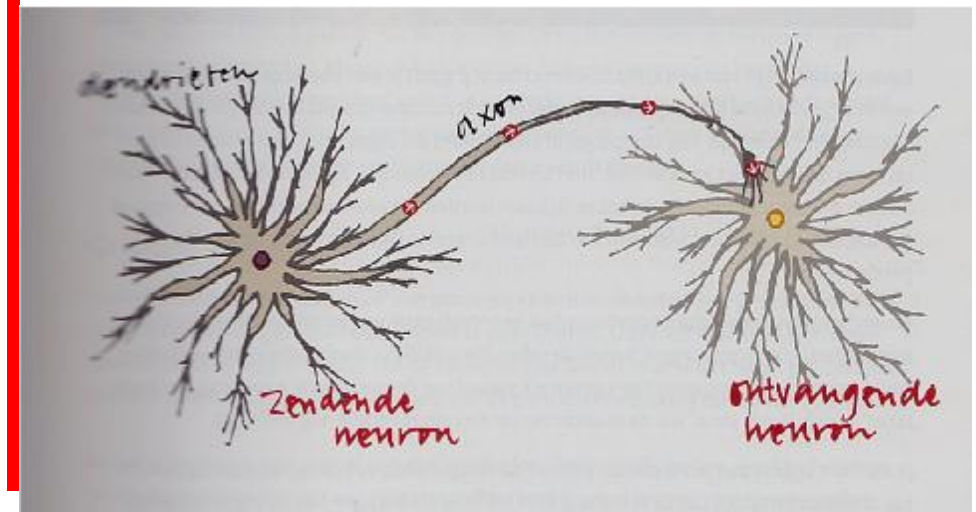
De werking van ons brein tijdens een denkproces

$$\begin{array}{r} 1000 \\ + 40 \\ + 1000 \\ + 30 \\ + 1000 \\ + 20 \\ + 1000 \\ + \underline{10} \\ \hline 4.100 \end{array}$$

brein in cijfers

- 125 miljard neuronen in onze hersens
- mier heeft 200 neuronen
- 30.000 neuronen in speldenknop
- tot 100.000 dendrieten per neuron
- lengte axon 1milimeter tot 1 meter
- 100 biljoen verbindingen
- elke verbinding is een patroon
- Snelheid signalen tot 400 km per uur

Het menselijk brein is een jungle!

Denkpatronen zijn
snelwegen van het brein

Olinfgeooljk

Onedoerzk hefet uigeewezt n dat het mesnliejk biren neit alle letrets arapt lseet maar de wodoern als geeehl oepnemt. De voroaawrde om de wodoren tcoh te keunnn leezn, is dat de ertese en lastate lteetr op hun palats meoetn bejlivn. Geef toe, dit is tcoh luek voeeborld van een dkenpoatorn. Zfels al saatn binja alle leertts door eaalkr, tcoh heernkt ons beirn de woporodatrnen.

Logisch denken

- 98 % van al je denkwerk
- Patroonvolgend
- Patroonversterkend

cReatief denken

- 2 % van al je denkwerk
- Patroondoorbrekend
- Creëren van iets nieuws

Probleem maar tevens dè uitdaging:

meestal komt de 2% pas aan de beurt als de 98% eruit is

noem de kleuren, niet de woorden!

GROEN

PAARS

BRUIN

BLAUW

ZWART

GEEL

WIT

ORANJE

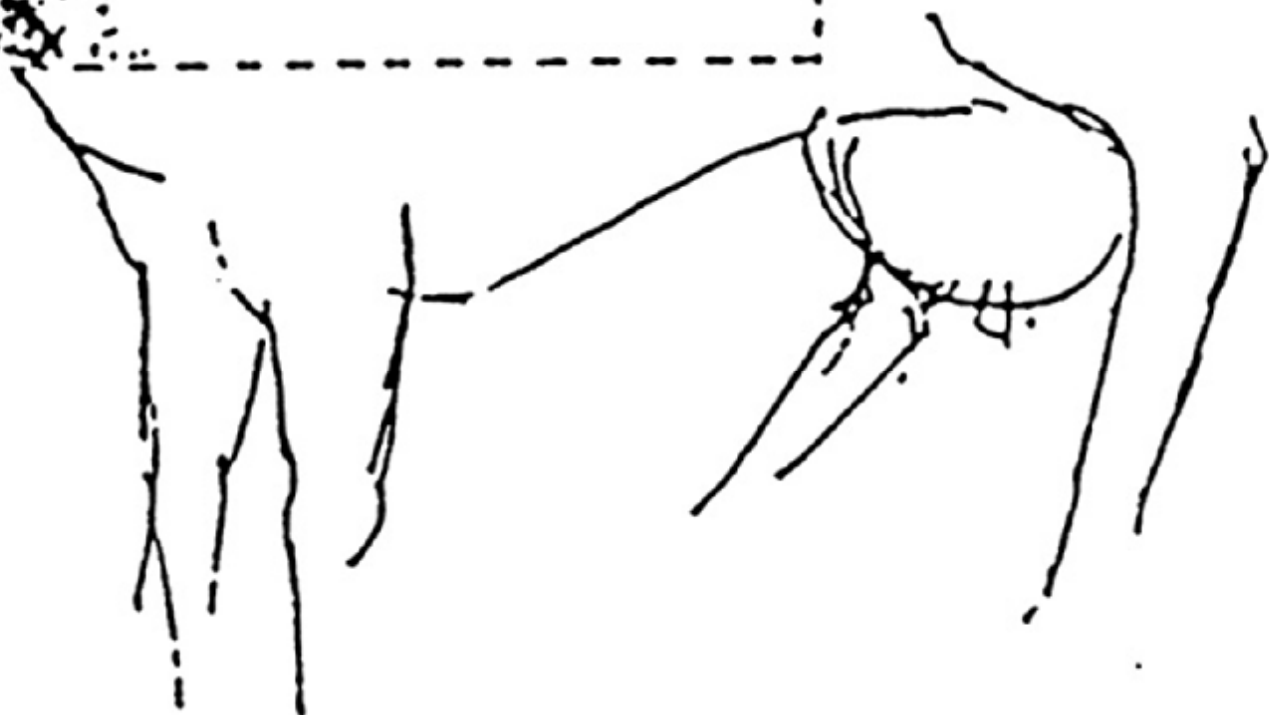
*When you always do what you've
always done, you'll always get
what you've always got.*

Creatieve vaardigheden

5 creatieve basisvaardigheden

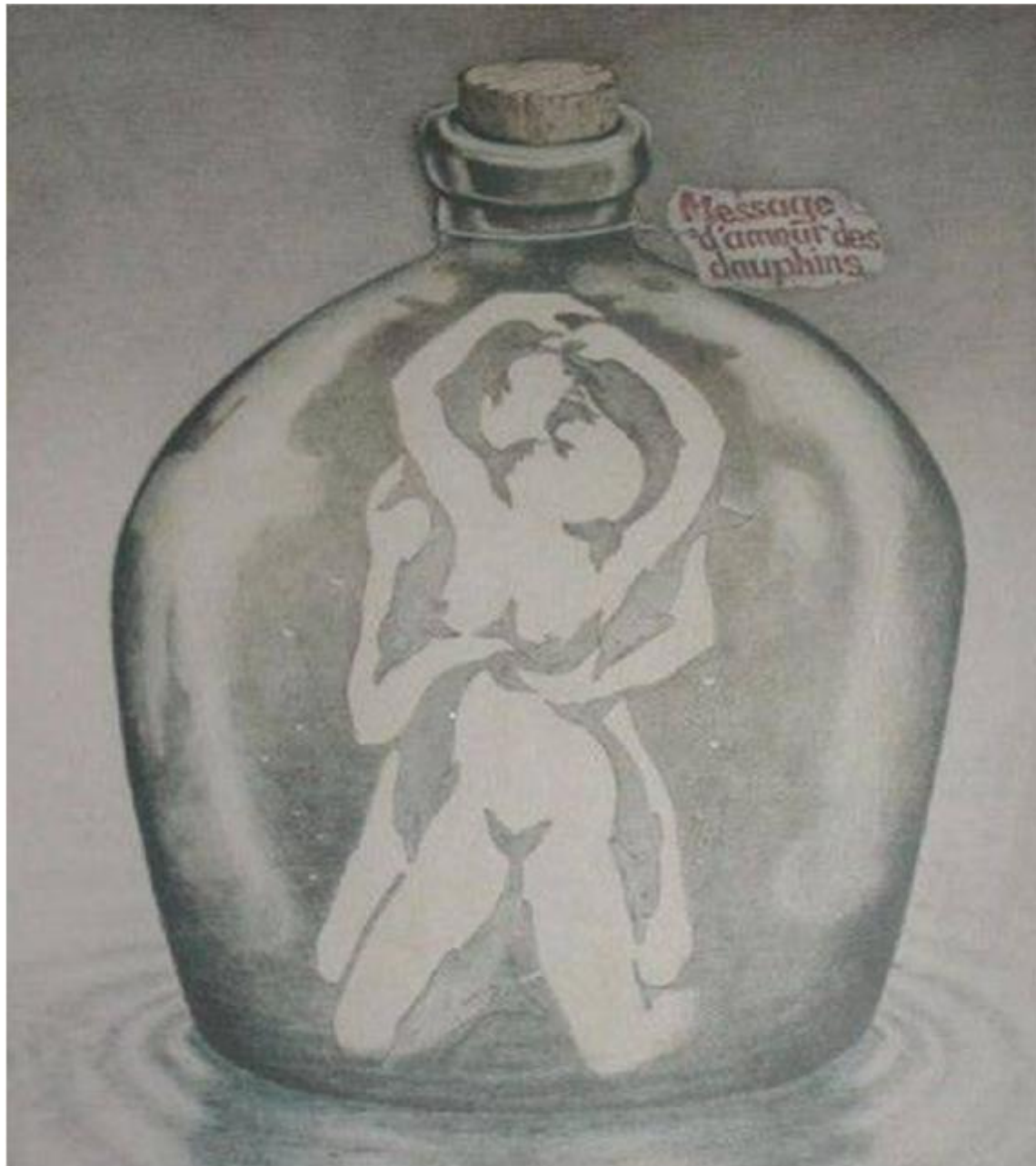
1. Creatief waarnemen
2. Uitstel van oordeel
3. Flexibel associëren
4. Divergeren
5. Verbeeldingskracht ontwikkelen

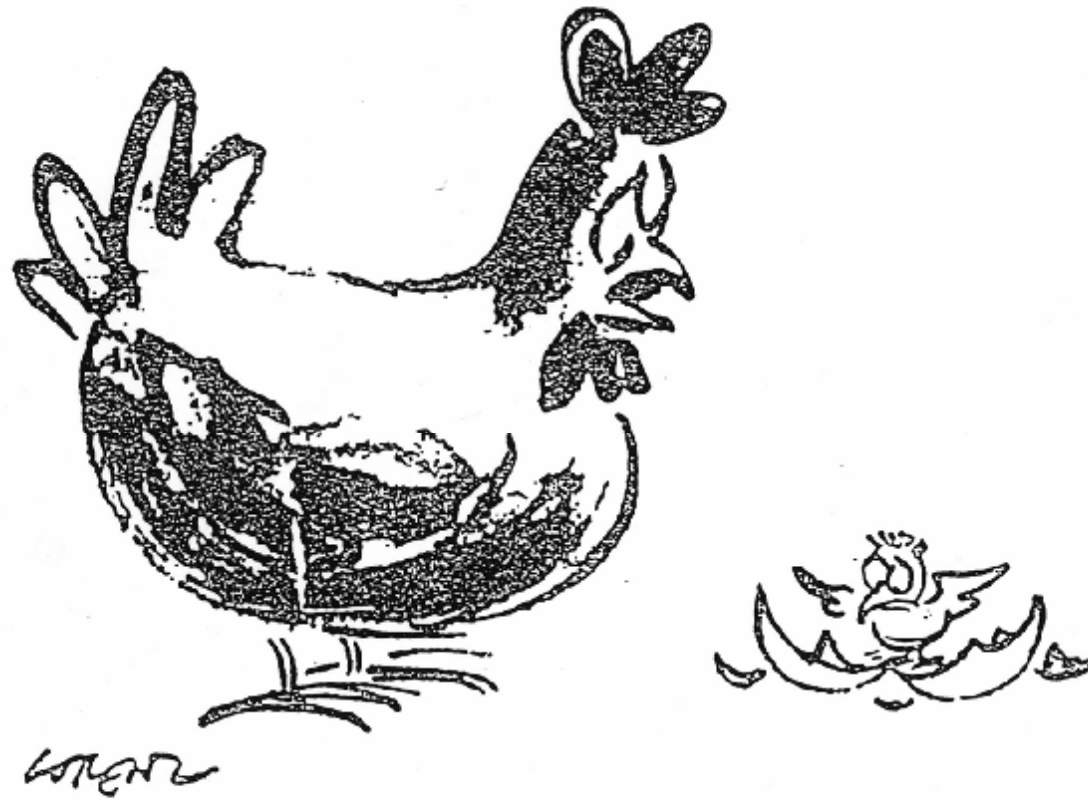

waar het hart
van vol is, ... :-)

creatieve attitude =

"Now look what you've done!"

uitstel van oordeel

Creativicides

Kreten die grote innovators naast zich neergelegd hebben

Daar hebben we geen tijd voor
Ja, maar *Te leuk* **Gaat nooit lukken** **Vroeger ging het toch ook goed?**
Bestaat al *Geen budget* *In beraad houden*
Dat is niets voor onze klanten *Het bestuur zal er niks voor voelen*
We kunnen ook zonder **Ik ben niet creatief** **Reëel bekijken**
Nee **De oude garde zal het niet gebruiken** *De markt is er niet rijp voor*
Mag niet *Niet mijn verantwoording* *Te lastig om te beheersen*
Dat is niet logisch **Er is meer onderzoek nodig** *Geen mensen voor*
Is al geprobeerd

creatieve attitude =

flexibel associëren

Verbeelding

Oefening flexibel associëren

Associatieketting:

Water-drinken-frisdrank-zomer-strand-zeilen-surfen-...

Oefening: 1 minuut op **PADDESTOEL**

Tel # associaties

Opnieuw op **ANDER WOORD**

Probeer met 50% te vermeerderen

PATRONEN OPSPOREN EN DOORBREKEN

- Jullie zijn de top-design afdeling van een tafelfabrikant
- Er is “paniek” in het bestuur : geen enkele prijs gehaald op het Internationaal Design Congres in Milaan!

Opdracht:

Bedenk “winners”

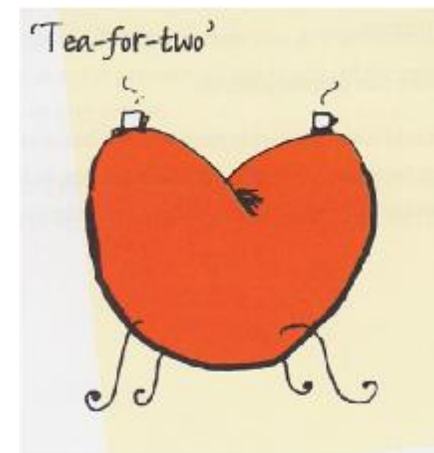
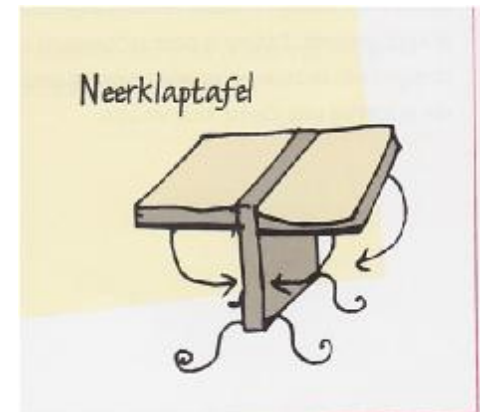

Vooronderstellingen

- Wat zijn de kenmerken van een tafel?
- Noem er 10
- Ontwerp nu een tafel waar je 8 van de 10 vooronderstellingen niet gebruikt

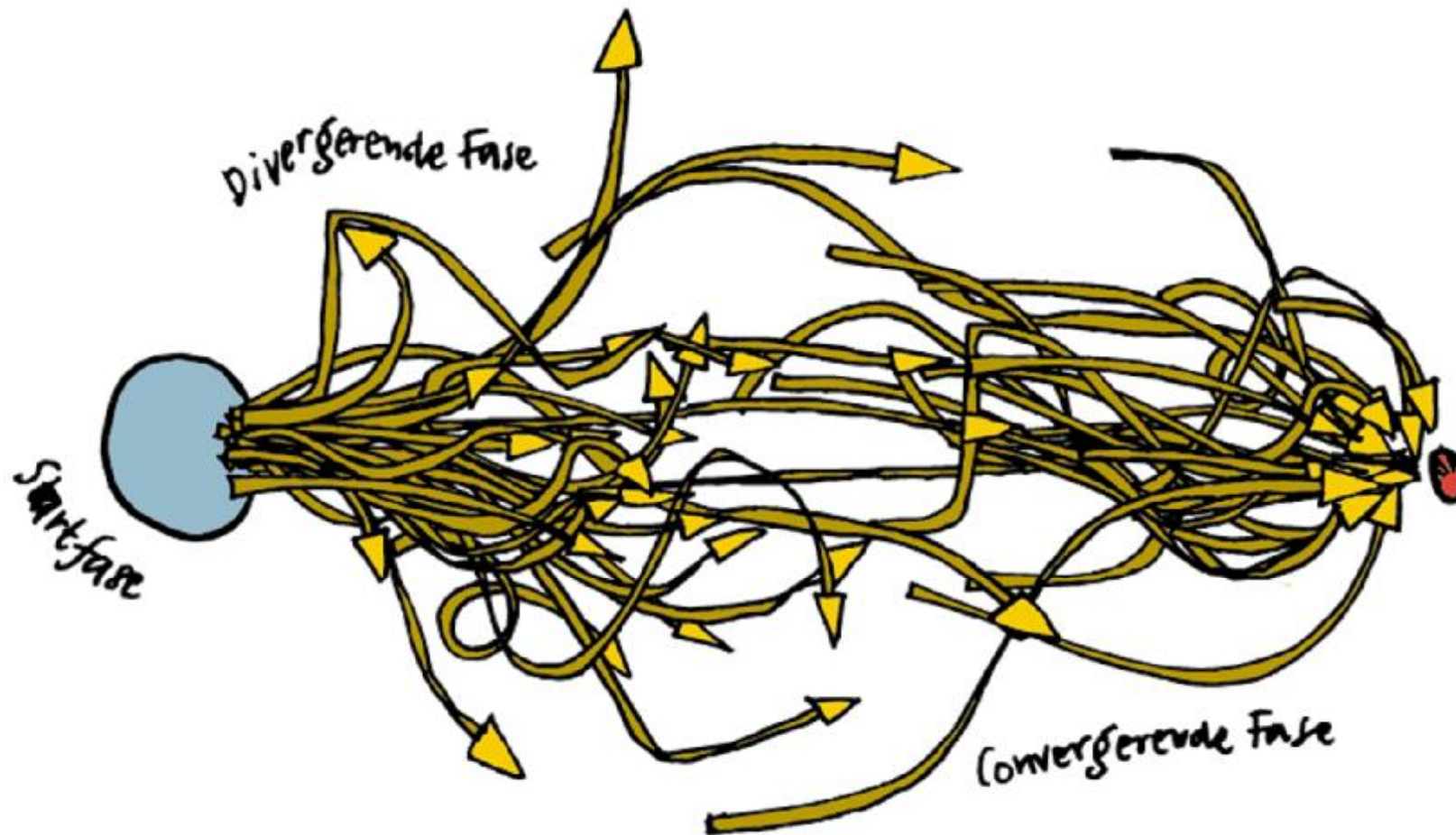
Tafels

Het creatief proces

Creatief proces

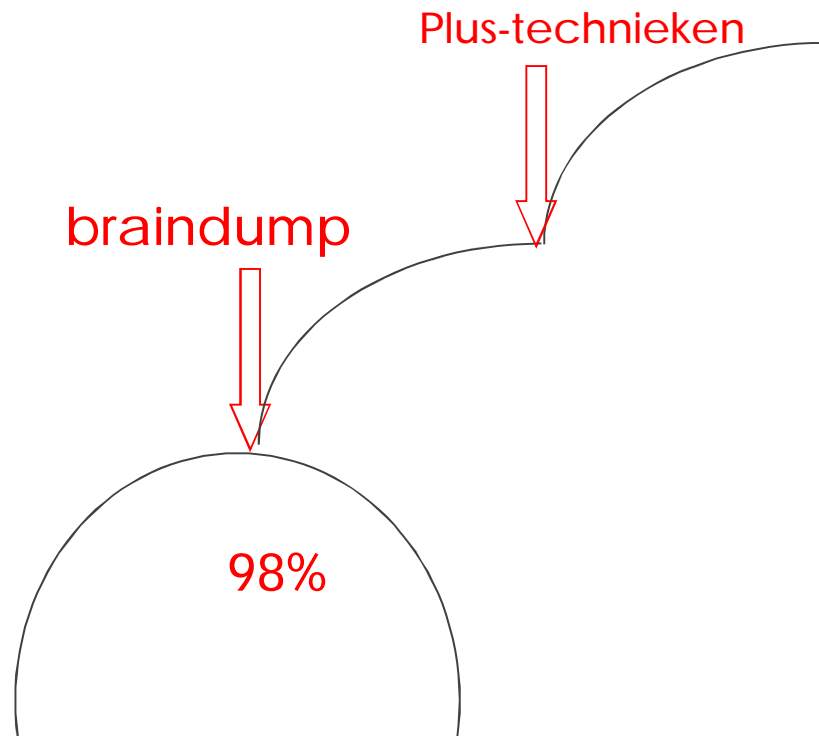

Divergentiefase:

verwijderen & resociëren

creatieve technieken

Creatieve Technieken

1. Braindump
2. Bloemassociatie
3. Vooronderstellingen
4. Superheld
5. Schaven
6. Analogie natuur
7. Persoonlijke analogie
8. Toevalstreffers

Eigen vraag

Ontwerp
van een
honden-
uitlaat-
machine

Baasje, ik stoei, ik knuffel, ik waak
maar mijn drol oprapen is JOUW taak!

waf-waf, woef-woef, grom-grom,
wrrrrrrraaaff, wrrrrrooww, grrrrrrrrrr!

De vraag

*Ontwerp een
dagrugzak
voor
stedenreizen*

De vraag

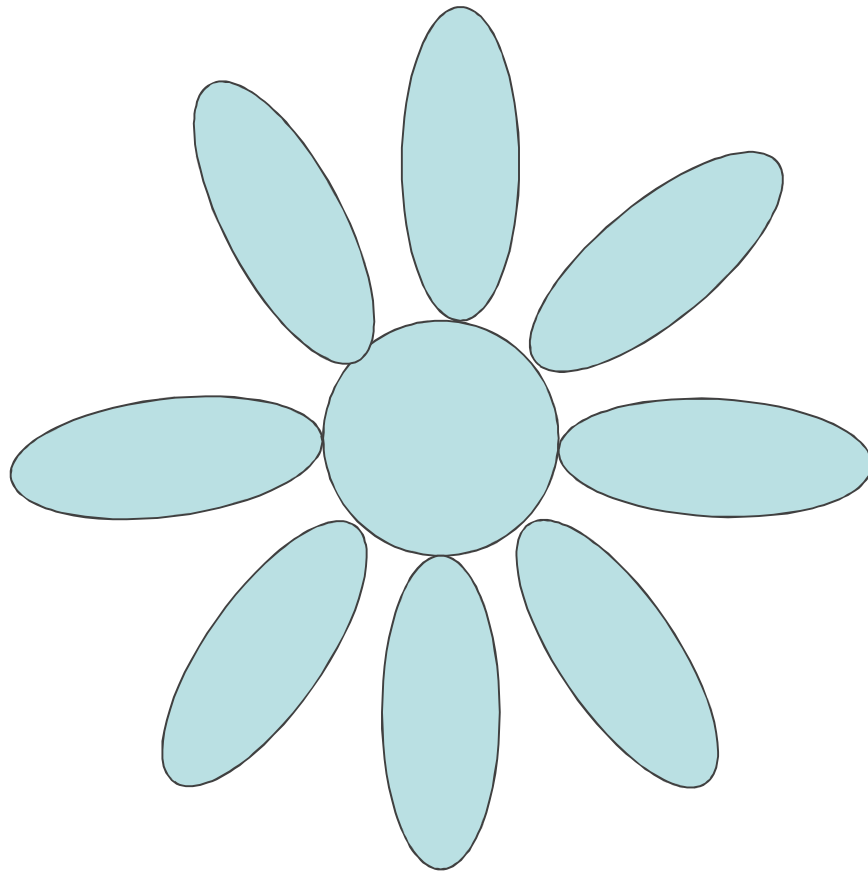
Nieuwe ideeën om kinderen blijvend tot tandenpoetsen te motiveren

Braindump

98% OUT

BLOEMASSOCIATIE

CREATIEVE TECHNIEK: BLOEMASSOCIATIE

1. zet de “belangrijkste” term in het midden
2. bedenk “veel”! associaties en zet ze als bloemblaadjes rondom het hart (als verkenning van het probleem/context)
3. associeer steeds verder weg
4. kies een woord ter inspiratie en bedenk van hieruit nieuwe ideeën & doe dit met verschillende woorden

Vooronderstellingen

Wat zijn de vooronderstellingen?

Nu die patronen breken => denk aan oefening tafel

Superheld

Gebruik de vindingrijkheid van superhelden die in lastige situaties bijzondere oplossingen realiseren!

Schaven

1. Substitueren
2. Combineren
3. Herschikken/omkeren
4. Aanpassen
5. Vergroten – Verkleinen
6. Elimineren
7. Nieuw nut geven

Schaven

- **Substitueren?** In zijn geheel, onderdelen, materialen
- **Combineren?** Functies, material, met iets anders....
- **Herschikken/omkeren?** Andere volgorde, andere samenstelling, op zijn kop, binnenste buiten, achterstevoren
- **Aanpassen?** Andere kleur, plaats, gebruik, vorm
- **Vergroten?** Groter, sterker, langer, meer tijd, vaker gebruiken
Verkleinen? Kleiner, lichter, korter, op individueel of microniveau, minder belangrijk, minder...
- **Elimineren?** In zijn geheel, onderdelen, functies
- **Nieuw nut geven?** Andere toepassingen, andere context..

Nog een paar technieken:

Persoonlijke analogie:

stel je bent (tandenborstel, spiegel, badkamer)

Toevalstreffers:

kijk rond – pak een kaart – luister – voorwerp

Analogie met de natuur:

kies een dier – 10 associaties – elke associatie is input voor nieuwe ideeën - resocieer

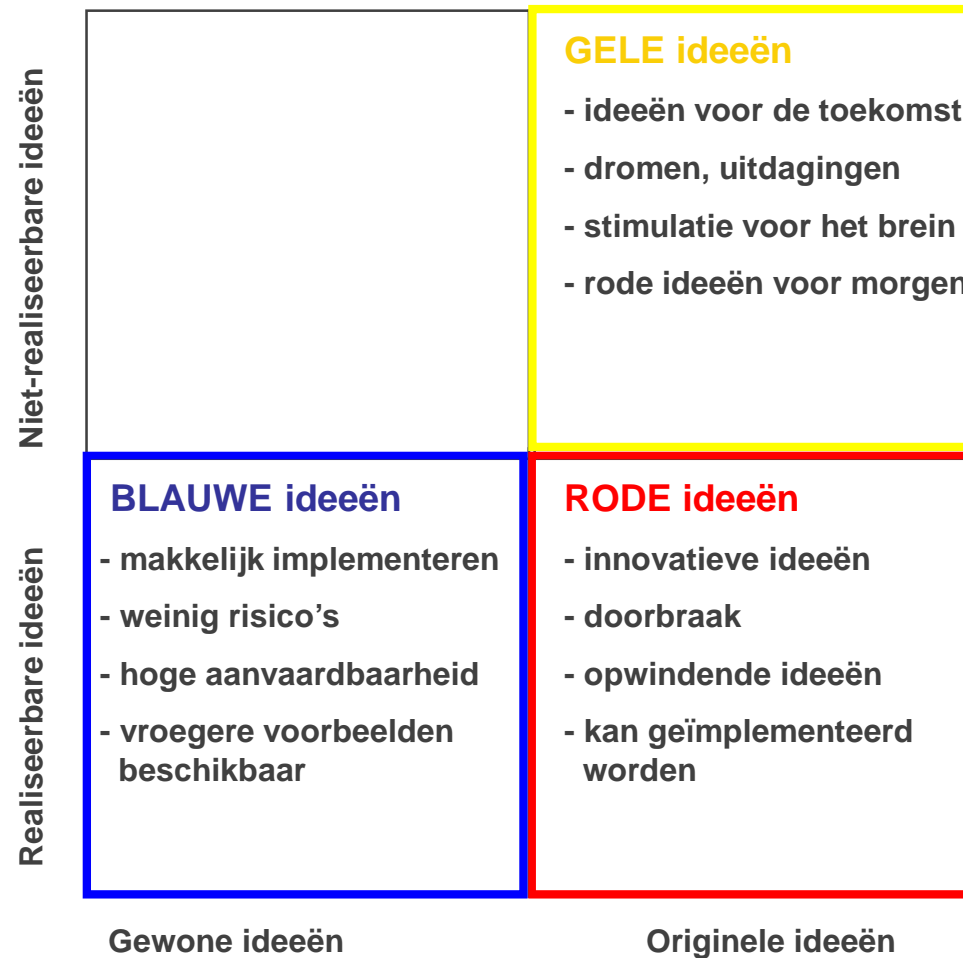
Convergentiefase:

- ideeën selecteren
- uitwerken
- implementeren

Ideeën selecteren

- love baby's
- top 5 selectie
- COCD-box (now-wow-how verdeling)

COCD-Box

COCD-BOX

1. Ieder selecteert voor zich x blauwe, rode én gele ideeën
2. Schrijf nrs ideeën op stickers
3. plak allemaal tegelijk stickers bij de gekozen ideeën
4. Plaats de Y ideeën met de meeste stickers (alle kleuren) in de cocd-box
5. Check of dit inderdaad de kansrijke ideeën zijn met veel draagvlak
6. Werk deze ideeën uit tot concepten

Love Baby

Elk groepslid kiest dat ene idee waar-ie voor door het vuur gaat!

'Konijn met pruimen'

Samenbrengen van een aantal gekozen en niet-gekozen ideeën tot krachtige kansrijke concepten

Oftewel: met allerlei ingrediënten gewoon een heerlijk maal bereiden!

Boek *Creativiteit Hoe?Zo!*
Door Igor Byttebier
ISBN 90-209-5017-7